

Bir finansal rapor dipnotlarıyla birlikte ortalama 50-60 sayfadan oluşuyor. Sadece ana tabloları inceleyip, belirli kriterleri karşılayan şirketlerin dipnotlarına bakma kararı verseniz bile en az 5-6 sayfalık kısmı okumanız gerekiyor. Rakamlar tek başına anlam ifade etmediği için oranları hesaplamanız gerektiğini de düşünürsek bir finansal raporu üstünkörü incelemek 30 dakikayı buluyor. Bir günde 50'den fazla finansal raporun açıklandığı günleri göz önünde bulundurursak, her şirketin raporuna bakmak imkansız hale geliyor.

Yeterince sorundan bahsettiğimize göre artık çözüme geçebiliriz. Sadece 1-2 dakikada finansal rapor inceleyebilmek ve finansallar hakkında fikir sahibi olmak mümkün ancak bunu yapabilmek için bir araç kullanmak ve bazı kavramlara aşina olmak gerekiyor. Bu kavramları tek tek ele alacağımız bu serinin ilk yazısında sizlere bilanço ve gelir tablosunun ana kalemlerini tanıtıyoruz.

Gelir Tablosu

Gelir tablosu, şirketin belirli bir dönem içerisinde elde etmiş olduğu bütün gelir ve giderleri kapsayan tablodur. Periyodik olarak hazırlanır ve her yılın başında sıfırlanır. Şirketin o dönemdeki performansını ve elde ettiği kârı gösterir.

Satışlar: Şirketin bir periyot içerisinde elde ettiği satış gelirlerini gösterir. Gelir tablosunun ilk kalemidir.

Brüt Kâr: Satılan malların maliyeti düşüldükten sonra elde edilen kârdır. Burada faaliyetler dolayısıyla oluşan giderler değil, üretim dolayısıyla oluşan işçilik, hammadde gibi giderler hesaba katılmıştır.

Esas Faaliyet Kârı: Satılan malın maliyetinin ardından, genel yönetim giderleri, pazarlama giderleri, araştırma-geliştirme giderleri gibi faaliyet giderlerinin de çıkarılması sonucu elde edilen kârâ denir.

FAVÖK: Faiz, amortisman, vergi öncesi kâr olarak bilinen kısaltmadır. Şirketin ana faaliyetlerinden elde ettiği kârı gösterir. Değerleme yapılırken yaygın olarak kullanılan değerlerin başında gelir.

Net Kâr: Şirketin bütün giderler sonucunda elinde kalan kârdır. Bu rakam bilançonun özkaynaklar bölümüne direkt olarak yazılır ve özsermayeye o yıl dahil edilen tutarı gösterir.

Bilanço

Bilanço, şirketin varlıklarını ve bu varlıkların elde edilmesinde kullanılan kaynakları gösteren tablodur. Finansal durum tablosu olarak da bilinir ve gelir tablosunun aksine periyodik değil kümülatif (birikimli) kalemlerden oluşur. Varlıklar ve kaynaklar olarak iki bölüme ayrılır ve toplam varlıklar toplam kaynaklara eşittir. Bu dengeden dolayı, İngilizce'de "balance (denge) sheet" olarak adlandırılır.

Dönen Varlıklar: Şirketin sahip olduğu varlıkların likit olanlarının dahil olduğu bölümdür. Dönen varlıkların altında 1 yıl içerisinde nakite dönüştürülebilecek varlıklar sınıflandırılır. Nakit ve nakit benzerleri, ticari alacaklar, stoklar gibi kalemlerden oluşur.

Duran Varlıklar: Şirketin elinde tuttuğu uzun vadeli varlıkları ve yatırımları barındırır. Arsa ve binalar, fabrikalar, cihazlar, araçlar, lisanslar ve patentler gibi maddi ve maddi olmayan varlıklar bu bölümde sınıflandırılır.

Finansal Borçlar: Şirketin kredi ya da borçlanma sertifikası gibi başka bir finansman aracı yoluyla sahip olduğu yükümlülükleri gösterir. Bu kalemde sınıflandırılan borçların faiz gideri vardır ve bu giderler gelir tablosuna yazılır.

Net Borç: Şirketin sahip olduğu finansal borçlardan, şirketin toplam nakitinin çıkarılması sonucu kalan borca denir.

Özkaynaklar: Şirketin sahip olduğu varlıklar iki şekilde finanse edilir. Bunlardan birincisi dış kaynaklar yani yükümlülükler iken diğeri iç kaynaklar yani özkaynaklardır. Özkaynaklar bölümü şirketin ödenmiş sermayesini ve şirketin bugüne kadar elde etmiş olduğu kârları kapsar. Şirketin toplam defter değeri olarak da bilinir.